

A T E L I E R

number 22 | 2010

Journal of contemporary Art, Czech Republic

www.atelier-journal.cz

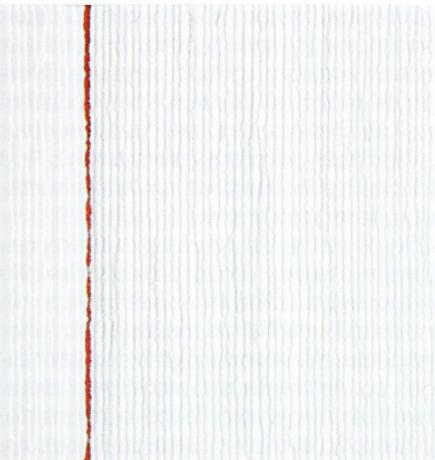
Monochromy Els Moes

Brno, Gallery.cz, 15. 10. – 3. 12.

Subtilní monochromy nizozemské umělkyně Els Moes (1950) mohli diváci u nás poprvé vidět na posledním Art Fair Prague, kde ji prezentovala Art Traffic Evy Kolarik. Díky spolupráci s ní (a asi také díky dnu holandské kultury u nás) se její průkopnickou výstavu podařilo uskutečnit kurátorce Iloně Víchové.

Els Moes si našla svou jedinečnou cestu. Kvalita monochromie se většinou rozeznává podle subtilních rozdílů u jednotlivých tvůrců. Moes se ke „své“ monochromii propracovala v poslední dekádě. Důležitá je pro ni zkušenosť s archeologií. Postupně omezila škálu na černou a bílou, jiná barva se u ní objeví pouze jako stopa na hranicích dělení. Jde o narůstání plochy obrazu na obě strany od vertikální osy. Toto postupné přibývání barevných záznamů vzniká posuváním, jež vytváří subtilní a v detailech nepravidelnou vertikální strukturu, jejíž sklon je v každé polovině od této zvolené osy poněkud odlišný díky autorčinu způsobu v detailu odlišné artikulace barvy. Je to pomalá, náročná práce, žádné nanášení štětcem, ale vrstvení barevné hmoty s individuálními rozdíly jednotlivých záznamů.

Tématem je tedy postupné narůstání mnoha desítek plošných záznamů, které evidentně vyžaduje maximální koncentraci. Dosti dlouho bylo zřejmě pro umělkyni důležité jemné, ale jasné zachování jiné barvy ve středu na ploše od níž se odvíjela. To ukazuje vizuálně asi „nejnápadnější“ obraz Between Lines (Mezi liniami, 2007), kde ještě je červená původního podkladu jakýmsi kontrapunktem.

Els Moes, Bez názvu, 2009, barva, papír, 24 x 24 cm. Foto Gallery.cz, Brno – Tomáš Tichý

Od té doby vznikají obrazy ryze monochromní, na nichž vnímáme onen jemný a křehký rozdíl rytmu kladení barvy. Původní osu poznáváme pouze podle této změny traktování! Kolekci obrazů doplňují tři kartonové reliéfy. Jeden je „kontrapunktován“ jedním listem červeným, jeho protikladem je čistá repetitive struktura a „mezistupeň“ představuje složitější syntax řazení řezaných bílých kartonů.

Metoda, kterou umělkyně objevila, přináší esteticky účinné kvality, oddělující Els Moes „na první pohled“ od světové monochromní malby.

Jiří Valoch